

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. vasario 9 d.
(OR. en)

6179/24
ADD 1

FIN 118
PE-L 3

PRANEŠIMAS

nuo:	Biudžeto komiteto
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Tarybos rekomendacija dėl patvirtinimo, kad Komisija įvykdė 2022 finansinių metų Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą
	– <i>Priėmimas</i>
	– <i>Laiško patvirtinimas</i>

**TARYBOS REKOMENDACIJA
dėl patvirtinimo, kad Komisija įvykdė
2022 finansinių metų
Europos Sąjungos
bendrąjį biudžetą**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 319 straipsnį,

atlikusi SESV 319 straipsnio 1 dalyje numatytą nagrinėjimą,

kadangi:

(1) pagal 2022 finansinių metų pajamų ir išlaidų ataskaitą:

- pajamos sudarė 245 264 814 506,46 EUR
- išlaidos, apmokėtos iš asignavimų,
sudarė 239 157 196 294,08 EUR
- panaikinti mokėjimų asignavimai,
perkelti iš $n-1$ metų, sudarė 80 187 685,37 EUR
- asignavimai mokėjimams, perkelti į $n+1$ metus,
(įskaitant asignuotąsias pajamas), sudarė 3 566 062 565,04 EUR
- ELPA mokėjimų asignavimai, perkelti iš $n-1$ metų,
sudarė 6 164 389,14 EUR
- valiutos kursų skirtumo likutis sudarė..... - 96 567 993,18 EUR
- teigiamas biudžeto balansas sudarė..... 2 519 010 950,39 EUR

- (2) iš 4 243 645 566,31 EUR asignavimų mokėjimams, perkeltų į 2022 metus, buvo panaudota 4 183 214 841,72 EUR (98,58 %);
- (3) dėl Audito Rūmų ataskaitoje išdėstytų pastabų dėl 2022 finansinių metų Taryba turi pateikti tam tikrų pastabų – jos pateikiamos šios rekomendacijos PRIEDE;
- (4) Tarybai yra svarbu, kad būtų atsižvelgta į jos pastabas, ir ji tikisi, kad Komisija nedelsdama visiškai įgyvendins visas rekomendacijas;
- (5) Taryba patvirtino išvadas dėl 2022 ir 2023 m. Audito Rūmų parengtų specialiųjų ataskaitų vykdant biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą¹;
- (6) atlikus pirmiau minėtą nagrinėjimą nustatyta, kad Komisija 2022 finansinių metų biudžetą iš esmės vykdė taip, kad remiantis Audito Rūmų pastabomis galima patvirtinti, jog biudžetas yra įvykdytas,

atsižvelgdama į minėtas aplinkybes, REKOMENDUOJA Europos Parlamentui patvirtinti, kad Komisija įvykdė 2022 finansinių metų Europos Sąjungos biudžetą.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

¹ Dok. 7119/23, 7258/23, 7498/23, 8448/23, 8663/23, 9524/23, 10163/23, 11731/23, 12157/23, 14195/23, 14234/23, 15255/23 + COR 1 (Tarybos išvados dėl specialiosios ataskaitos Nr. 26/2022 įtrauktos į Tarybos išvadas dėl ES statistikos), 15227/23, 15575/23, 15676/23, 15733/23, 15744/23, 16525/23, 16527/23, 16529/23 ir 16613/23.

IVADAS

1. Taryba palankiai vertina Europos Audito Rūmų metinę ataskaitą ir patikinimo pareiškimą dėl ES biudžeto įvykdymo ir pateiktą audito metu nustatytų pastebėjimų analizę bei išvadas. Taryba pabrėžia nepriklausomo audito darbo, kurį atlieka Audito Rūmai, kaip numatyta SESV 287 straipsnyje, ir konkrečiai pagrindinės užduoties – pateikti ataskaitų patikimumo patikinimo pareiškimą ir nagrinėti pajamų ir išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą – svarbą.
2. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad 2022 finansiniais metais Audito Rūmai vėl pradėjo teikti ataskaitas apie ES biudžeto išlaidų programų veiksmingumą, įtraukdama į metinę ataskaitą atskirą skyrių, ir pradėjo teikti atskirą Komisijos metinės valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitos peržiūrą. Kita vertus, į metinę ataskaitą įtrauktos išlaidos, susijusios su Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone (EGADP), kuri taip pat aptariama atskirame skyriuje.
3. Taryba ragina tiek Audito Rūmus, tiek Komisiją toliau vertinti ES biudžeto veiksmingumą, nes tai yra tikros ES piliečiams teikiamos vertės matas, taigi ir svarbus patikimo ES lėšų valdymo metinio įvertinimo elementas. Konkrečiai, Taryba ragina Komisiją, kai taikytina, daugiau dėmesio skirti rezultatais grindžiamiems veiksmingumo rodikliams, kurie gali būti tiesiogiai siejami su ES veiksmais.
4. Taryba palankiai vertina Audito Rūmų išvadą, kad ES finansinėse ataskaitose pateikta tikra ir teisinga informacija apie ES finansinę būklę ir kad Audito Rūmai pateikė aiškią nuomonę dėl 2022 m. sąskaitų patikimumo. Taryba taip pat palankiai vertina tai, kad nustatyta, jog 2022 m. pajamos yra teisėtos ir tvarkingos, ir jose nėra reikšmingų klaidų. Tačiau Taryba apgailestauja dėl to, kad Audito Rūmų nurodytas įvertintas klaidų lygis, susijęs su ES biudžeto išlaidomis, reikšmingumo ribos atžvilgiu vis didėja, ir kad ketvirtus metus iš eilės Audito Rūmai pateikė neigiamą nuomonę dėl išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Audito Rūmai pateikė sąlyginę nuomonę dėl 2022 m. EGADP išlaidų.

5. Taryba pripažįsta Audito Rūmų išvadas, pritaria didžiajai daugumai Audito Rūmų rekomendacijų ir prašo Komisijos ir kitų institucijų taip pat atsižvelgti į atitinkamas Tarybos rekomendacijas.
 6. Nepaisant pakartotinių Tarybos raginimų ir didesnės kelių išlaidų kategorijų politinės svarbos, Audito Rūmai ir vėl nepateikė kiekvieno skyriaus klaidų lygio, todėl šiuo atžvilgiu, palyginti su ankstesnėmis ataskaitomis dėl 2014–2020 m. daugiametės finansinės programos (DFP), nebuvo jokio pokyčio. Šiuo atžvilgiu Taryba pripažįsta, kad svarbu užtikrinti finansinių metų tarpusavio palyginamumą kiekvienoje politikos srityje, ir dar kartą prašo Audito Rūmų pateikti pakankamai reprezentatyvius visų išlaidų kategorijų klaidų lygius, nepriklausomai nuo išlaidų dydžio.
-

1 SKYRIUS

PATIKINIMO PAREIŠKIMAS IR PATVIRTINAMOJI INFORMACIJA

- 1.1. Taryba apgailestauja, kad 2022 m. Audito Rūmų nurodytas įvertintas klaidų lygis nuo 3,0 % padidėjo iki 4,2 % ir dar labiau nukrypsta nuo 2 % reikšmingumo ribos, ir atkreipia dėmesį į tai, kad reikšmingoje ir didesnėje Audito Rūmų audituotų išlaidų dalyje, t. y. 66,0 % daugiausia kompensavimu grindžiamų išlaidų, buvo aptikta reikšmingų klaidų. Be to, Taryba apgailestauja, kad įvertintas didelės rizikos išlaidų klaidų lygis padidėjo nuo 4,7 % 2021 m. iki 6,0 % 2022 m. Tačiau ji pažymi, kad Komisijos įvertinta rizika mokėjimo metu išlieka 1,9 %, o rizika užbaigiant programas, atsižvelgus į Komisijos taisomuosius pajėgumus, įvertinta 0,9 %.
- 1.2. Tarybai susirūpinimą kelia tai, kad ketvirtus metus iš eilės Audito Rūmai pateikė neigiamą nuomonę dėl išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo. Taryba pripažįsta, kad klaidų lygis kai kuriose išlaidų kategorijose padidėjo, ir pabrėžia, kad žemas įvertintas klaidų lygis yra labai svarbus siekiant išsaugoti ES piliečių pasitikėjimą Europos institucijomis.
- 1.3. Taryba pabrėžia, kad siekiant sumažinti klaidų lygį ir užtikrinti veiksmingą ir teisingą ES lėšų valdymą, vienas iš svarbiausių prioritetų turėtų išlikti paprastesni, skaidresni ir labiau nuspėjami teisės aktai ir įgyvendinimo priemonės. Todėl Taryba ragina Komisiją identifikuoti ir supaprastinti bereikalingai sudėtingas taisykles ir procedūras, kartu išlaikant atskaitomybei būtinus standartus ir reikalavimus.
- 1.4. Nors Taryba pripažįsta, kad Audito Rūmai ir Komisija turi skirtingus įgaliojimus ir skirtingus klaidų vertinimo metodus, ji yra susirūpinusi dėl to, kad Komisijos įvertintas tam tikrų išlaidų kategorijų rizikos lygis labai skiriasi, palyginti su Audito Rūmų įvertintu klaidų lygiu. Todėl Taryba ragina Audito Rūmus ir Komisiją pradėti dialogą dėl klaidų vertinimo, visų pirma dėl tipologijos ir kiekybinio vertinimo. Taryba primena, kad bendras kontrolės aplinkos tikslas – kad išlaidos būtų teisėtos ir tvarkingos ir būtų apribota klaidų suma.

- 1.5. Taryba pažymi, kad Audito Rūmai ir Komisija atlieka skirtingus vaidmenis metiniame ir daugiamečiame kontrolės procesuose, o tai galėtų lemti skirtingus rezultatus. Be to, atsižvelgdama į tai, kad išlaidų programos ir susijusios kontrolės sistemos, taip pat valdymo ciklai apima kelerius metus, Taryba pripažįsta, kad dėl Komisijos taikomų finansinių pataisų ir lėšų susigrąžinimo klaidų lygis tampa žemesnis už reikšmingumo ribą.
- 1.6. Taryba primena, kad Audito Rūmų įvertintas klaidų lygis nėra sukčiavimo, neveiksmingumo ar lėšų švaistymo rodiklis *per se*, o parodo, kad mokėjimai buvo atlikti nesilaikant taikytinų taisyklių ir teisės aktų. Kita vertus, Taryba pritaria Audito Rūmų Komisijai skirtai rekomendacijai visame ES biudžete planuoti ir vykdyti teminius interesų konfliktų, susijusių su 2021–2027 m. programomis, auditus, remiantis jos pačios atliktu rizikos vertinimu ir atsižvelgiant į nustatytus trūkumus.
- 1.7. Taryba palankiai vertina Audito Rūmų pateiktą palankią nuomonę dėl 2022 finansinių metų Europos Sąjungos metinių finansinių ataskaitų (toliau – finansinės ataskaitos) patikimumo. Taryba taip pat su pasitenkinimu atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pareiškimą, kad finansinėse ataskaitose visais reikšmingais aspektais pateikta teisinga informacija apie ES finansinę būklę 2022 m. gruodžio 31 d. ir tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais jos atliktų operacijų rezultatus bei pinigų srautą, taip pat grynojo turto pokyčius, vadovaujantis Finansiniu reglamentu ir laikantis apskaitos taisyklių, grindžiamų tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.
- 1.8. Be to, Taryba palankiai vertina tai, kad 2022 m. finansinėse ataskaitose nurodytos pajamos yra teisėtos ir tvarkingos visais reikšmingais aspektais, kaip ir ankstesniais metais.

1.9. Taryba su pasitenkinimu atkreipia dėmesį į audito įstaigų atliktą darbą aptinkant klaidas ir netinkamą ES lėšų valdymą, taip pat nuolatinės Komisijos ir valstybių narių pastangas ir veiksmus, kurių jos ėmėsi siekdamos įgyvendinti Audito Rūmų rekomendacijas. Tačiau Taryba pripažįsta Audito Rūmų nustatytus kai kurių audito institucijų darbo trūkumus. Remdamasi Audito Rūmų išvadomis, Taryba ragina ES biudžeto vykdymo valdyme ir kontrolėje dalyvaujančius subjektus toliau tobulinti savo darbą, kad Audito Rūmai galėtų geriau pasinaudoti juo, atsižvelgdami į pokyčius, susijusius su tarpusavio pasitikėjimo principu.

2 SKYRIUS

BIUDŽETO IR FINANSŲ VALDYMAS

- 2.1. Taryba atkreipia dėmesį į beveik visišką turimų įsipareigojimų ir mokėjimų biudžeto įvykdymą 2022 m. Taryba pažymi, kad, palyginti su ankstesniais metais, 2014–2020 m. Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšos įsisavinamos lėčiau.
- 2.2. Taryba yra susirūpinusi dėl naujo rekordiškai aukšto lygio 2022 m. neįvykdytų biudžetinių įsipareigojimų srityje ir kartu pažymi, kad padidėjimą iš dalies lėmė įsipareigojimai, susiję su priemone „NextGenerationEU“ (NGEU). Atsižvelgdama į tai, Taryba pritaria Komisijai skirtai Audito Rūmų rekomendacijai nustatyti būdus, kaip padėti valstybėms narėms geriau panaudoti ES lėšas, visų pirma pasidalijamojo valdymo lėšas pagal Bendrųjų nuostatų reglamentą, kartu užtikrinant patikimą finansų valdymą.
- 2.3. Taryba yra susirūpinusi dėl Audito Rūmų vertinimo, susijusio su didesne ES biudžeto rizikos pozicija dėl skolinimosi papildomiems mokėjimų poreikiams reaguojant į įvairias krizes patenkinti. Todėl Taryba ragina Komisiją atidžiai stebėti šią riziką, apriboti obligacijų ir vekselių emisiją iki teisiškai privalomų sumų ir taikant minimalias palūkanų normas, taip pat išsamiai ir nuodugniai informuoti valstybes nares apie savo įvertinimus.
-

3 SKYRIUS
SIEKiant ES BIUDŽETO REZULTATŲ

- 3.1. Taryba pažymi, kad 2022 m. Audito Rūmų atliktas biudžeto veiksmingumo vertinimas apsiriboja jų 2022 m. specialiųjų ataskaitų dėl veiksmingumo rezultatų ir pagrindinių išvadų apžvalga, įskaitant susijusią Komisijos, Europos Parlamento ir Tarybos informaciją. Be to, Audito Rūmai įvertino, kaip įgyvendinamos rekomendacijos, pateiktos 2019 m. ataskaitoje dėl ES biudžeto veiksmingumo ir 2019 m. paskelbtose specialiosiose ataskaitose.
- 3.2. Taryba pripažįsta Audito Rūmų auditų išvadas ir palankiai vertina pirmuosius veiksmus, kurių Komisija ėmėsi atsižvelgdama į Audito Rūmų 2022 m. specialiosiose ataskaitose pateiktas rekomendacijas.
- 3.3. Atkreipdama dėmesį į Audito Rūmų metinės ES biudžeto valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitos peržiūrą ir atsižvelgdama į tai, kad Audito Rūmų veiklos rezultatų vertinimas neturėtų būti atliekamas darbo, susijusio su operacijų teisėtumu ir tvarkingumu, sąskaita, Taryba pripažįsta Audito Rūmų ketinimą atlikti veiklos rezultatų vertinimus, susijusius su biudžeto išlaidų skyriais, ir metinėje ataskaitoje pateikti bendras rekomendacijas, kurios papildytų specialiose ataskaitose pateiktas rekomendacijas.

4 SKYRIUS

PAJAMOS

- 4.1. Taryba su pasitenkinimu atkreipia dėmesį į tai, kad 2022 m. biudžeto pajamų dalyje reikšmingų klaidų neaptikta ir kad išnagrinėtos su pajamomis susijusios sistemos buvo įvertintos kaip iš esmės veiksmingos. Tačiau tradicinių nuosavų išteklių (TNI) pagrindinės vidaus kontrolės priemonės tam tikrose valstybėse narėse, TNI nurašymo atvejų valdymas, taip pat PVM išlygų valdymas ir neišspręstų TNI klausimų skaičius Komisijoje įvertinti kaip iš dalies veiksmingi, kadangi tebėra trūkumų.
- 4.2. Šiuo atžvilgiu Taryba pritaria Audito Rūmų pastabai, kad rizika, susijusi su BNP duomenų rinkimu, apskritai įvertinta tinkamai, tačiau galima teikti didesnę prioritetą veiksams. Taryba taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad vėluojama įgyvendinti kai kuriuos Komisijos muitinės veiksmų plane numatytus veiksmus, kuriais prisidedama prie muitų nepriemokos mažinimo.
- 4.3. Atitinkamai Taryba pritaria Komisijai skirtoms Audito Rūmų rekomendacijoms gerinti atvejų, susijusių su PVM direktyvos netaikymu, valdymą ir pakartotinai įvertinti TNI nurašymo atvejus, kuriems netaikomi teisės aktais nustatyti terminai. Taryba taip pat pripažįsta Komisijos jau padarytą pažangą įgyvendinant šias rekomendacijas.
- 4.4. Taryba ragina Komisiją, siekiant užtikrinti nuspėjamumą valstybėms narėms, kuo greičiau perskaičiuoti valstybėms narėms priskirtinus TNI nuostolius, atsiradusius dėl 2022 m. kovo 8 d. sprendimo dėl JK atlikto nepakankamo prekių įvertinimo.
- 4.5. Taryba taip pat prašo Audito Rūmų į savo audito apimtį ateinančiais metais įtraukti išsamesnę ir proporcingesnę neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįstų nuosavų išteklių analizę.

5 SKYRIUS

BENDROJI RINKA, INOVACIJOS IR SKAITMENINĖ EKONOMIKA

- 5.1. Taryba palankiai vertina tai, kad Audito Rūmų nurodytas įvertintas klaidų lygis sumažėjo nuo 4,4 % 2021 m. iki 2,7 % 2022 m., tačiau apgailestauja, kad jis ir toliau viršija reikšmingumo ribą.
- 5.2. Taryba pažymi, kad mokslinių tyrimų ir inovacijų išlaidos yra labiausiai paveiktos klaidų ir apgailestauja, kad tebėra klaidų personalo išlaidų srityje. Todėl Taryba ragina Komisiją toliau dėti pastangas pasiekti tokį klaidų lygį, kuris nesiektų reikšmingumo lygio. Taryba atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, kad didelė klaidų lygio dalis yra dėl sudėtingų taisyklių, susijusių su personalo išlaidomis, ir kad kai kuriais atžvilgiais apskaičiavimas tapo dar sudėtingesnis pagal programą „Horizontas 2020“. Taryba prašo Komisijos spręsti šį klausimą.
- 5.3. Taryba pripažįsta Audito Rūmų pastabas, susijusias su mokslinių tyrimų dotacijų finansavimo vienkartinę fiksuotąją suma įvedimu, ir ragina tiek Audito Rūmus, tiek Komisiją atidžiai stebėti šio supaprastinimo poveikį klaidų lygiui. Šiuo atžvilgiu Taryba pritaria Komisijai skirtai Audito Rūmų rekomendacijai įvertinti, ar tikslinga didelio biudžeto projektams naudoti vienkartinę išmoka finansuojamas dotacijas, ir nustatyti didžiausią tokių dotacijų sumą.
- 5.4. Taryba taip pat pritaria Komisijai skirtoms Audito Rūmų rekomendacijoms užtikrinti, kad atlikdami dotacijų vertinimus ekspertai juos tinkamai dokumentuotų ir tinkamai atsižvelgtų į atitinkamus lyginamuosius standartus, ir labiau patikslinti reikalavimus, kuriais apibrėžiamas tinkamas įgyvendinimas, ir elementus, dėl kurių bus mokamos išmokos. Taryba su pasitenkinimu pripažįsta, kad Komisija pritarė šioms rekomendacijoms, ir ragina ją nuolat peržiūrėti ir patikslinti atitinkamas gaires šiuo klausimu.
-

6 SKYRIUS

SANGLAUDA, ATSPARUMAS IR VERTYBĖS

- 6.1. Taryba apgailestauja, kad Audito Rūmų nurodytas įvertintas mokėjimų klaidų lygis politikos srityje „Sanglauda, atsparumas ir vertybės“ nuo 3,6 % 2021 m. padidėjo iki 6,4 % 2022 m. ir dar labiau viršija 2 % reikšmingumo ribą.
- 6.2. Taryba apgailestauja, kad Audito Rūmai vis dar pastebi kai kurių vadovaujančiųjų institucijų darbo trūkumų, kadangi tas darbas ne visada yra veiksmingas siekiant išvengti paramos gavėjų deklaruojamų išlaidų netikslumų ar juos nustatyti. Visų pirma, į patikinimo dokumentų rinkinius įtrauktų išlaidų, kurių likutiniai klaidų lygiai viršija 2 %, dalis padidėjo nuo 39 % 2021 m. iki 61 % 2022 m., nors į pastarųjų dvejų metų metinės imties aprėptį įtrauktų patikinimo dokumentų rinkinių skaičius išliko beveik toks pats. Šiuo atžvilgiu, pripažindama audito institucijų pastangas ir iki šiol pasiektus patobulinimus, Taryba prašo Komisijos, kai įmanoma, imtis tolesnių veiksmų siekiant padėti sumažinti didelę klaidų riziką ir užtikrinti, kad audito institucijos būtų įdiegusios tinkamus metodus savideklaracijų patikimumui patikrinti.
- 6.3. Taryba pripažįsta pastangas supaprastinti sanglaudos programas, visų pirma 2021–2027 m. programavimo laikotarpiu, aktyviau naudojant supaprastintą išlaidų apmokėjimą, Taryba apgailestauja, kad pagrindiniai klaidų šaltiniai vis dar yra netinkamos finansuoti išlaidos bei projektai. Todėl Taryba ragina Komisiją toliau šalinti pasikartojančias klaidas ir skleisti geriausią praktiką siekiant sumažinti netvarkingų išlaidų skaičių ir poveikį.

- 6.4. Taryba pažymi, kad sanglaudos programų kontrolės ir patikinimo sistema yra ir metinio, ir daugiamečio pobūdžio. Nors dabartinės taisyklės yra parengtos remiantis sistema, grindžiama tuo, kad Komisija tvirtina metines finansines ataskaitas, veiksmų programos apima kelerius metus. Todėl Komisija, kaip ES biudžeto valdytoja, taiko daugiametės kontrolės strategijas, kuriomis siekiama išvengti klaidų, o jei tai neįmanoma – šias klaidas aptikti ir prieš užbaigiant programas pritaikyti pataisas. Šiuo atžvilgiu Taryba ragina Komisiją per 2014–2020 m. programų užbaigimo auditus atlikti konkrečias tikslines patikras, siekiant įsitikinti, ar valstybės narės atliko reikalingas finansines pataisas dėl klaidų, nustatytų vienais ataskaitiniais metais, bet turinčių poveikį kitų ataskaitinių laikotarpių išlaidoms. Be to, pripažindama, kad Komisija ir Audito Rūmai ES biudžeto kontrolės grandinėje atlieka skirtingus vaidmenis, dėl kurių galėtų būti pateikti skirtingi įvertinimai, Taryba pažymi, kad Komisija įvertino, jog su sanglaudos, atsparumo ir vertybių sritimi susijusi rizika atliekant mokėjimą yra 2,6 %, o rizika užbaigiant programas, remiantis būsimų pataisų įvertinimu, yra 1,3 % ir nesiekia reikšmingumo lygio.
- 6.5. Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos poziciją, kad teisės aktuose nenustatytas terminas, per kurį toliau būtų užtikrinama ES biudžeto apsauga ir pataisos vis dar gali būti atliekamos praėjus daug metų po programavimo laikotarpio pabaigos arba programos užbaigimo.
- 6.6. Taryba palankiai vertina tai, kad audito institucijos į sukčiavimo riziką aiškiai atsižvelgė 65 % audituotų operacijų 2022 m., palyginti su 38 % 2021 m. Taryba ragina Komisiją toliau remti valstybes nares ir nustatyti būtiniausius reikalavimus audito institucijoms, kad būtų atsižvelgiama į sukčiavimo riziką.
-

7 SKYRIUS
GAMTOS IŠTEKLIAI IR APLINKA

- 7.1. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Audito Rūmų nurodytas įvertintas mokėjimų klaidų lygis „Gamtos išteklių“ politikos srityje padidėjo iki 2,2 % (nuo 1,8 % 2021 m.), ir apgailestauja, kad klaidų lygis peržengė reikšmingumo ribą. Taryba taip pat pažymi, kad Komisija savo ataskaitoje nurodo, jog „Gamtos išteklių“ politikos srities rizika atliekant mokėjimą yra nereikšminga, ir kad Komisijos įvertinta rizika užbaigiant programas yra 0,35 %.
- 7.2. Taryba palankiai vertina tai, kad dėl Komisijos ir valstybių narių taikomų taisomųjų priemonių įvertintas klaidų lygis sumažėjo 0,9 procentinio punkto, tačiau pažymi, kad šio skyriaus klaidų lygis galėjo būti 1,3 procentinio punkto mažesnis, jei būtų panaudota visa turima informacija. Todėl Taryba ragina Komisiją toliau teikti ir intensyvinti paramą valstybėms narėms, kad būtų imamasi visų būtinų veiksmų siekiant išvengti klaidų, jas aptikti ir ištaisyti, kartu užtikrinant tinkamą sąnaudų ir naudos santykį.
- 7.3. Taryba palankiai vertina tai, kad tiesioginių išmokų, kurios sudaro 66 % išlaidų pagal DFP išlaidų kategoriją „Gamtos ištekliai“, atžvilgiu reikšmingų klaidų aštuntus metus iš eilės apskritai nebuvo aptikta.
- 7.4. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad dauguma kiekybiškai įvertinamų klaidų buvo susijusios su kaimo plėtros operacijomis ir didžioji įvertinto klaidų lygio dalis yra susijusi su netikslios informacijos apie plotus ar gyvūnus teikimu. Taryba pritaria Komisijai skirtai Audito Rūmų rekomendacijai toliau stebėti, kaip tinkamas finansuoti plotas vertinamas Žemės sklypų identifikavimo sistemoje.

8 SKYRIUS

MIGRACIJA IR SIENŲ VALDYMAS, SAUGUMAS IR GYNYBA

- 8.1. Taryba pažymi, kad, nepaisant ankstesnių Tarybos rekomendacijų, Audito Rūmų atliktas 4 išlaidų kategorijos (*Migracija ir sienų valdymas*) ir 5 išlaidų kategorijos (*Saugumas ir gynyba*) auditas vėl buvo nereprezentatyvus, nes neatspindėjo išlaidų pagal šias dvi išlaidų kategorijas. Todėl Audito Rūmai neįvertino šių išlaidų kategorijų klaidų lygių. Atsižvelgdama į išaugusį politinį dėmesį šioms politikos sritims ir didėjantį joms skirtą biudžetą, Taryba pakartoja savo prašymą Audito Rūmams į audito apimtį įtraukti reprezentatyviąją imtį ir ateinančiais metais pateikti šių dviejų išlaidų kategorijų klaidų lygį.
- 8.2. Taryba palankiai vertina aplankytų nacionalinių audito institucijų padarytą pažangą atliekant pasirengimą, susijusį su Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondu (PMIF), sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemone ir Vidaus saugumo fondu (VSF) 2021–2027 m. laikotarpiui. Tačiau Taryba taip pat pripažįsta, kad jų audito strategija audito metu vis dar nebuvo patvirtinta, o tai yra viena iš būtinų sąlygų, kad Komisijai būtų galima pateikti patikinimo dokumentų rinkinį.
- 8.3. Taryba pritaria Komisijai skirtai Audito Rūmų rekomendacijai atlikti tikslingesnes Sąjungos veiksmų, kuriuos tiesiogiai valdo HOME GD, išlaidų tinkamumo finansuoti *ex ante* patikras. Rengdama savo rizikos vertinimą, Komisija turėtų atsižvelgti į tai, kad kliovimasis audito sertifikatais, kuriais grindžiami paramos gavėjų mokėjimo prašymai, turi trūkumų, atsižvelgiant į ypač sudėtingas aplinkybes, kuriomis vykdomi neatidėliotini veiksmai.
-

9 SKYRIUS
KAIMYNNINĖS ŠALYS IR PASAULIS

- 9.1. Taryba apgailestauja, kad, nepaisant pakartotų jos ankstesnių rekomendacijų, Audito Rūmų tikrinimas ir vėl buvo nereprezentatyvus, nes neatspindėjo išlaidų pagal šią išlaidų kategoriją, ir dėl to Audito Rūmai nepateikė įvertinto šio skyriaus klaidų lygio. Todėl Taryba ragina Audito Rūmus įtraukti reprezentatyviąją imtį šioje didelės rizikos srityje ir pateikti šios išlaidų kategorijos klaidų lygį.
- 9.2. Taryba pabrėžia, kad svarbu užtikrinti kuo didžiausią šios išlaidų kategorijos skaidrumą ir išmatuojamumą, ir šiuo atžvilgiu palankiai vertina ir remia keturias Audito Rūmų rekomendacijas dėl poreikio stiprinti kontrolę, siekiant užkirsti kelią neteisėtam pasiūlymų keitimui sutarčių sudarymo etape, kai dotacijos skiriamos pagal kvietimą teikti pasiūlymus, atlikti rizikos vertinimus, siekiant užtikrinti, kad 60 000–300 000 eurų išankstinio finansavimo mokėjimai be banko garantijos būtų atliekami tik tada, jei rizika įvertinta kaip maža, nustatyti tinkamą grafiką, kad rangovų parengtos dotacijų sutarčių išlaidų tikrinimo ataskaitos būtų prieinamos prieš atliekant mokėjimus arba prieš patvirtinant išlaidas, taip pat sustiprinti kontrolės priemonės į taisomosios gebos skaičiavimą neįtraukiant vykdomųjų raštų nepanaudoto išankstinio finansavimo sumoms susigrąžinti.
- 9.3. Taryba pažymi, kad pagal SESV Audito Rūmai turi teisę laiku gauti visapusišką ir neribotą galimybę susipažinti su dokumentais, būtiniais jų užduočiai atlikti. Todėl Taryba apgailestauja, kad tebėra sunkumų atliekant tarptautinių organizacijų auditą, kuriam atlikti buvo suteikta tik ribota galimybė susipažinti su dokumentais.

9.4 Taryba pripažįsta Audito Rūmų nustatytus metodikos, taikomos vertinant NEAR GD klaidų procentinę dalį, trūkumus. Rengdamas savo metinėje veiklos ataskaitoje pateikiamus pagrindinius duomenis, NEAR GD naudojasi išorės subjektų atliktu tyrimu, vadinamu likutiniu klaidų lygiu. Taryba prašo Komisijos laikytis Audito Rūmų rekomendacijų, kad NEAR GD patobulintų likutinio klaidų lygio tyrimą.

10 SKYRIUS
EUROPOS VIEŠASIS ADMINISTRAVIMAS

- 10.1. Taryba palankiai vertina tai, kad ES institucijų administracinėse ir susijusiose išlaidose, kaip ir ankstesniais metais, nebuvo reikšmingų klaidų. Taryba su pasitenkinimu pažymi, kad reikšmingo klaidų lygio nenustatyta ir Audito Rūmų peržiūrotose metinėse veiklos ataskaitose.
- 10.2. Taryba apgailestauja dėl Audito Rūmų pastabos dėl Europos Parlamento frakcijų asignavimų valdymo trūkumų ir dėl to, kad jo viešųjų pirkimų procedūros vis dar neatitinka Finansinio reglamento. Pabrėždama, kad šie trūkumai gali pakenkti veiksmingai Sąjungos finansinių interesų apsaugai, Taryba patvirtina Audito Rūmų rekomendaciją ir ragina Europos Parlamentą sugriežtinti savo procedūras, gaires ir kontrolės mechanizmus, kad ateityje būtų išvengta panašių klaidų ir trūkumų.
- 10.3. Taryba pripažįsta Audito Rūmų išvadas dėl trūkumų, ypač dėl netinkamo sutarčių valdymo ir netobulo darbuotojų asmeninių bylų tvarkymo Europos išorės veiksmų tarnyboje (EIVT). Taryba ragina EIVT patobulinti sutarčių valdymo ir išmokų šeimai vidaus kontrolę ir procedūras.
-

11 SKYRIUS

EKONOMIKOS GAIVINIMO IR ATSPARUMO DIDINIMO PRIEMONĖ

- 11.1. Taryba, pripažindama audito tiriamosios visumos padidėjimą, palyginti su pirmuoju 2021 m. atliktu Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) auditu, apgailestauja, kad Audito Rūmai pateikė sąlyginę nuomonę dėl EGADP išlaidų 2022 m., nors praėjusiais metais buvo pateikę palankią nuomonę. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Europos Audito Rūmų audito apimtis yra grindžiama tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimo vertinimu, kaip apibrėžta Tarybos įgyvendinimo sprendime, kaip mokėjimo sąlyga.
- 11.2. Taryba atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad 11 iš 13 tikrintų mokėjimų įtakos turėjo kiekybiniai nustatyti faktai, o šešiuose iš šių mokėjimų nustatytas reikšmingas klaidų lygis. Be to, Taryba reiškia susirūpinimą dėl Audito Rūmų išvados, kad 15 iš 281 tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės nebuvo visiškai tvarkingos – jos arba nebuvo patenkinamai pasiektos, arba neatitiko tinkamumo finansuoti sąlygų. Taryba, pripažindama šioje srityje jau atliktą darbą ir poreikį užtikrinti proporcingumą, prašo Komisijos išsamiau paaiškinti mokėjimo procedūras ir metodiką, kuri naudojama vertinant tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimą.
- 11.3. Taryba pripažįsta naujovišką rezultatais grindžiamą Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės požiūrį ir supranta, kad reikia daryti tolesnius patobulinimus, be kita ko, įgyvendinimo srityje. Taryba ragina Audito Rūmus savo audituose atsižvelgti į šį rezultatais grindžiamą požiūrį ir į valstybėms narėms tenkančią administracinę našą.
-